

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Muğla Çimento San. Ve Tic.A.Ş tarafından Muğla, Merkez ilçesi, Bayır Beldesi, Tekagaçsırtı Mevkiinde 95.33 m2'lik kapalı alan ve 765,6 hektar hammadde sahasında, 1.700.000 ton/yıl klinker, 2.500.000 ton/yıl çimento üretim kapasiteli "Entegre Çimento Fabrikası ve Hammadde Ocakları" kurulması ve işletilmesi planlanmaktadır.

Bahse konu alan için aynı amaçla hazırlanmış ve birincisi mahkemece iptal edilmiş iki ÇED Olumlu raporu vardır.

ADOÇİM ÇİMENTO BETON SAN. VE TİC. A.Ş tarafından İMCECE MÜH. SAN.ve TİC. A.Ş. firmasına hazırlatılan 1.ÇED raporu bakanlığınız tarafından 1138 karar sayısı onaylanmış ve firma 06.08.2006 tarihinde ÇED Olumlu raporu almıştır. Deştin Köy Muhtarlığı tüzel kişiliği tarafından bu ÇED Olumlu raporunun iptali için 2006 yılında dava açılmış ve bu dava köylüler lehine 2015 yılında kazanılmış ve 2016 yılında 1.ÇED Olumlu raporunun iptali kesinleşmiştir.

Dava sürerken verilen bilirkişi raporlarının köylülerin iddiaların doğrular nitelikte olması ve İdare Mahkemesi tarafından 2007 yılında yürütmeyi durdurma kararı verilmesi üzerine ADOÇİM ÇİMENTO BETON SAN. ve TİC. A.Ş. tarafından ortaklık ilişkisinde olduğu MUĞLA ÇİMENTO SAN. ve TİC. A.Ş adında yeni bir firma kurulmuş ve aynı yer ve aynı amaç için yine daha önceki 1.ÇED raporunu hazırlayan İMECE MÜH. SAN. ve TİC. A.Ş firmasına 1.ÇED'in bir iki değişiklikle kopyası olan 2.bir ÇED raporu hazırlanmış ve bu rapor 2010 yılında yürürlüğe sokulmuş, 31.12.2014 tarihinde 3754 karar sayısı ile bakanlığınızdan ÇED Olumlu raporu almıştır.

İptal edilmiş 1.ÇED raporunun bir iki değişiklikle aynı kopyası olan bu 2.ÇED'in bakanlık tarafından OLUMLU bulunduğu köylülere ve yerel yönetimlere bildirilmediği için dava açılmamış ve bu rapor kesinleşmiştir. Yürürlükteki ÇED Olumlu raporu budur ve hiç te olumlu bir rapor değildir.

31.12.2014 tarihinde 3754 karar sayısı ile bakanlığınızca ÇED Yönetmeliğinin 14. maddesi gereğince 'Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu' Kararı verilen bu projede Tesisin ve hammadde ocaklarının çevresinde, Yatağan ilçe merkezi, Bayır, Madenler, Bozarmut dahil olmak üzere toplam 27 yerleşim alanı bulunmaktadır. ÇED Yönetmeliğinin 14. Maddesinde, "ÇED Olumlu" kararı verilen proje için yedi (7) yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır hükmü bulunmaktadır. 31.12.2014 tarihinde tesis ve saha için verilen ÇED olumlu kararından sonra geçen 7 yıl süresinde tesis kurulması ve hammadde ocaklarının işletilmesiyle ilgili herhangi bir işlem yapılmadığından dolayı ÇED geçerlilik süresi dolmuştur. Ayrıca Nihai ÇED raporunun doğru olmayan verileri 2011 yılına aittir ve aradan 11 yıl geçtiği için veriler de güncel de değildir.

Bilim insanları, Entegre Çimento Fabrikası ve Hammadde Ocakları için ÇED sürecinde kümülatif bir değerlendirmelerin yapılmadığı, yüzey ve yer altı varlıklarına, tarım alanlarına, biyoçeşitliliğe vereceği zararların göz ardı edildiğini, proje alanının 3 km güneyinde Bayır Barajı, 4 km güneybatı yönünde Kazan Göleti bulunduğunu, projenin inşaat ve tesis aşamasında içme ve kullanma su varlıklarına zarar vereceğini söylemektedir. Ayrıca proje alanı Bayır'dan geçen aktif Yatağan-Muğla Fayı üzerinde yer almaktadır. Açık ocak işletmesiyle 765,7 ha alandaki orman ve bitki örtüsü kaldırılacaktır.

Çimento üretiminin her aşamasında çevre ve halk sağlığına olumsuz birçok etkisi bulunmaktadır. Çimento üretiminde enerji kaynağı olarak genellikle kömür kullanılmaktadır. Çimento üretimi ile oluşan toz ve gaz emisyonu çevre sağlığı için zararlıdır. Fabrika bacalarından karbon monoksit, karbon dioksit, azot dioksit, kükürt dioksit gazları yakın yayılmakta, asit yağmurlarının oluşmaktadır. Çimento fabrikası emisyonunun neden olduğu hava kirliliği solunum sistemi hastalıkları başta olmak üzere kanser, kalp hastalığı, ağır metal zehirlenmeleri, alerji ve enfeksiyon hastalıklarına neden olmaktadır.

Son 10 yılda çimento üretimi Türkiye'de yüzde 16,5 artmıştır. Gerekenden fazla çimento üretimi yapılmaktadır. Tesisin, ihtiyaçtan çok yurt dışına çimento satışı için kurulacağı da iddia edilmektedir. Yöre halkı ve demokratik kitle örgütleri tesisin çevreye, halk sağlığına, tarım alanlarına vereceği zararlar nedeniyle yıllardır bu projeye karşı mücadele vermektedir.

60625

Bu bağlamda;

- 1- Bayır Mahallesiinde yapılması planlanan Entegre Çimento Fabrikası ve Hammadde Ocaklarının ÇED raporu geçerli midir? Bakanlığınız kayıtlarına göre ÇED süresi ne zaman sona erecektir?
- 2- Entegre Çimento Fabrikası ve Hammadde Ocakları için ÇED sürecinin yanlış yürütüldüğüne dair iddialar araştırılmış mıdır? Bu konuda kusur olan kamu görevlileri için soruşturma yapılacak mıdır?
- 3- ÇED raporunda yer alan bilgilerin teknik açıdan doğru bilgileri yansıtmadığı iddiaları araştırılmış mıdır? Bilimsel temelli yeni bir ÇED raporu hazırlanması için Bakanlığınızın girişimi olacak mıdır?
- 4- Çimento tesisinin havaya yayacağı partikül maddeler, tozlar, gazlar nedeniyle ve malzeme ocaklarının su varlıklarına, orman ve bitki örtüsüne, tarım alanlarına telafisi imkansız zararlar vereceği bilimsel kanıtlarla ortadadır.Bakanlığınızın projenin iptali için girişimi olacak mıdır?
- 5- Tesis kurmadaki asıl amacın üretilecek çimentoyu yurt dışına ihraç etmek olduğu iddiaları Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir? Yurt dışına ihraç edilecek çimento için, halkın, Anayasada tanımlanan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkının ihlal edileceğini düşünmüyor musunuz?
- 6- Muğla, termik santraller ve onlara yakıt sağlayan linyit madenleri nedeni ile sıklıkla hava kirliliği ile gündeme gelmektedir. Tesisin hava kirliliğine neden olacağı araştırılmış mıdır? Muğla'nın hava kalitesini iyileştirilmesi için çalışmalarınız var mıdır?
- 7- Proje alanının Muğla-Yatağan fayına 7 km mesafede bulunmaktadır. Yatağan Fayının 17 km uzunluğunda, 6.48 büyüklüğünde deprem üretebileceği belirtilmektedir. Olası depremde tesisin yaratacağı olumsuzluklar neden dikkate alınmamaktadır?